

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО

1/2
2021/2022

Валентина Луковић, VI/1, ОШ „Свети Сава”, Тојоница

Мајdalena Младеновић VIII/3

Раd на насловној сiррани: Душан Трајковић VI/5

Несијурна времена изазвана испурајном и шешком болешћу названом КОВИД 19, учинила су да се околности у којима живимо мењају тошво из дана у дан. Учинило нам се леиос да је еидемија на измаку, одлазили смо на одморе, окуљали се слободније и у већем броју на различитим манифестацијама, испуњени жељом за дружењем. Али, ова пошаст, мењајући своја лица, поново се враћила. Највећи шерет понели су здравствени радници. Дошло је време да им се поново захвалимо. Тако су и неки шексјови које стије нам слали прошле године, пошћали поново актуелни. Софија Бекић је за време писања ове оде „људима у белом“ била ученица шестој разреду. Нагамо се да је остала у истом одељењу.

Хвала вам за све што чините

Ноћ као плашт пада лако,
Поглед кроз прозор ми блуди,
Замишљена гледам тако,
Страх ми стеже младе груди.

Пљесак дланова захвалних
Као пљусак летње кише,
Разагна ми мрачне мисли,
Не плашим се ничег више!

То је пљесак захвалности
Храбрим људима у белом,
Што стадоше на линију
Својим знањем, душом смелом.

То су сви лекари храбри,
Медицинске сестре вредне,
Својствена је њима храброст,
Хуманост, пожртвованост.

У души се буди радост,
Животни сокови струје,
Хвала, драги, добри људи,
Надалеко нек се чује!

Софија Бекић VII/5
ОШ „Радоје Домановић”,
Крагујевац

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО
Година LIII • Нова серија
Број 1/2 • октобар 2021. Крагујевац

Сећања

Како сам почела

Од настанка Дечјих искри прошло је више од пола века. У знак пијетета према онима који су оставили темеље наше часописа, у овом броју, преносимо причу познате писанике за децу Мире Алечковић, о својим поетским почецима, специјално написану за Дечје искре, која је објављена у броју 1 школске 1984/85. године.

Родила сам се у кући мога деде Младена Трпињића и своје баке, мајкице, Милице Марић, у Новом Саду.

Можда се моја прва поетска реч родила онда када ми је мајкица говорила народне песме, а знала је многе напамет. Али, песму треба записати, а ја још нисам знала да пишем.

Прву песму написала сам, као и моја посестрима Весна Парун, у Биограду на мору кад сам завршила први разред основне школе па ме, после тешке плућне болести, послали с дечјом колонијом на опоравак. Усамљена и тужна, угледала сам малу једрилицу, била је као и ја усамљена, и њој сам посветила свој песнички првенац.

Учитељица Милица Стојановић открила је у другом разреду да пишем песме кад ми је дала да напишем задатак: „Како сам провела недељу”. Уместо неколико реченица прозе, писала сам на часу, у школску свеску песму о моме малом мечету, коме сам случајно одвалила уво. И нацртала сам мецу, мислила сам бар да сам га нацртала. Учитељица је била изненађена, песму ми је похвалила, а за цртеж ми је рекла да сам нацртала зекана са дугим ушима, а не мече. Затим су текле песме о сирочету које сам видела на зими да проси на улици, о ластама које се селе, о снегу и равници, о мору, о другарици...

Кад год ме је нешто дубоко узнемирило и потресло, записала бих по неки стих.

Прве озбиљне песме написала око тринаесте: „Волела бих”, „Наше мајке слуте”, „Мене су питали људи”, „Свели су млади љиљани”... Због ове последње песме, посвећене палима 14. децембра 1939. године, требало је да будем избачена из школе. Спасила ме је моја професорка и мој дивни пријатељ – Десанка Максимовић.

Веровала сам да поезија може да измени свет. И сада верујем да може да учини да људи буду бољи, да им живот буде лепши, да буде више људске топлине, нежности и љубави.

(Истиод текста је био својеручни попис Мире Алечковић)

Тосш Дечјих искри

Ове године светлости дана је, у издању аутора, уледала збирка песама „Дедеће песме” Горана Јоксимовића. Књижу је сјајно ислустировао докшор уместношћу Јефимија Коцић а за трафичку лейошшу побринуо се Никола Боѓановић.

Горану Јоксимовићу, просветном раднику, учишешљу, како он сам себи воли да одреди професију, просветном савешнику, руководиоцу Школске управе Крапујевац, ово није првенац: објављене су му две збирке песама за децу и једна љубавне поезије. Али су у овој књизи његове, вероватно, најинимније песме. Из ове збирке објављујемо песме „Мој дедо” и „Моја баба”.

Мој дедо

Дедо је такво дете,
некад не зна за ред.
Мало ме боцка брадом,
а прилично је сед.

Дедо је она врста,
лења да негде крене.
Не слуша никог другога,
само бабу и мене.

Дедо је помало чудан,
јер стално тражи згоду,
да му покажем да сам јачи,
кад се рвемо по поду.

Учи ме да будем храбар,
да плачем кад ме боли,
како се лопта у кош баца,
читање да се воли.

Дедо је онај створ,
што каже да је срећа,
кад се дружи са мном
и свог детињства сећа.

Моја баба

Воли много да плива,
и зато, кад си на плажи,
само у воду гледај,
на обали је не тражи.

Стално бих са њом био,
ал' некад и сам могу,
па јој дозволу дајем,
да иде да вежба јогу.

Има некол'ко руку,
пегла, пере и кува,
веселе песме пева,
кад мене и браћу чува.

У њеном наручју меком,
кад ми прича приче,
некако најбрже заспим,
 снови на бајку личе.

Баба је госпођа једна,
ужива кад ме храни.
Кад ме неко грди,
она ме с дедом брани.

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

Милица Велић III/3
ОШ „Нашалија Нана Недељковић“

Стигла је јесен

Стигла је јесен рана,
Стигла и преко грана.
И нема више тако топлих дана.
Све мање и мање сунце сија,
Али нама то некад и прија.

Јесен је стигла рана,
Лишће се жути и помало црвени,
Прошли су дани цветни и врели.

Киша понекад пада и пљушти,
Газимо барице и лишће шушти.
Краћи су јесењи дани,
И исто је као и лани.

Учишљевица Ивана Мићаковић
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић“

Несклопљено око

У знак сећања на Крагујевачки октобар објављујемо предговор Доре Пилковић, супруге једног од малог броја преживелих из колоне смрти 21. октобра 1941, професора Крагујевачке гимназије Светислава М. Максимовића, за његову збирку песама „Лешеви Европе“. Након што се жив вратио са стратишта, Максимовић је водио дневник, који је објављен тек готово пола века касније под насловом „Они су нас убијали“, захваљујући крагујевачком песнику Слободану Павићевићу. Дора Пилковић је, такође, била песник и професор на Вишој педагошкој школи. Овај предговор сведочи о атмосфери у граду и Шумарицама тих тмурних дана страдања и патње у Крагујевцу.

Не излази из тешког сећања, у мучним се сновима пред зору каткад цела, врати – стравична слика: у малој, мирној јутарњој улици један се прозор отвара јесењем сунцу, али се глава претрављено трза уназад: одозго, одоздо, на раскршћу, у малој пољани испред прозора, свуда групе Немаца под шлемовима што сијају потмуло и под отровним блеском бајонета. Срца ударају у затвореним кућама. Очи се шире. Групе Немаца се разбијају. Бајонети се као змије завлаче у суву кукурузовину на пољани. Улазе у дворишта! Ено их! И онде! И тамо! Свуда! Свуда!

Сусед у дворишту цепа дрва. Он удара у калду и полази испред наперених бајонета. Та ће секира касније данима да кисне на дрвљанику јер се домаћин није више вратио...

Руке се крше, питање се зауставља на уснама. Непријатељ гледа хладним оком, одсечне туђе речи секу по лицу. Хладна језа улази у срце: најдраже вам откидају, одводе, терају, куда? Куда?

По улицама, по кућама опустелим слегла се тишина. Дан је пролазио. Око парка и близу касарне стајала је непомична, нема маса жена. Њихове суве, запаљене грозницом очи, питале су. Овуда су прошле поворке дуге, предуге. Тим су друмом газили они. Тим друмом отишли су дечаци које су бајонетима истерали из њихових учионица. Они су једва имали времена да скупе своје књиге и да их ставе у торбе које су понели собом. Те књиге које ће после, окрвављене, јесењи ветар да разлистава по падинама Винограда. Тим друмом отишли су професори које је после неколико сати са њиховим ђацима везало страшно братство смрти. Отишли су учитељи, студенти, радници чије ће капе још дуго да обележавају по трњацима стравичну стварност; пиљари, занатлије – читав један град, читав један свет који је тога јутра отворио очи у сунчани дан – све је то прошло овуда, а свако је од њих оставио код куће срца обамрла од ледене слутње.

Шест сати. Мрски немачки полицијски час. О, како би се радо остало ту, на домаку топовских шупа, целе ноћи! Као што нико тога дана није помишљао на јело, тако ником није било до одмора и сна. Али са оружјем у рукама растерали су мајке, жене, сестре, децу. Под притиском тешке страве одлазило се у дворишта, у куће, затварало...

Та ноћ! Тешка и непомична пала је на груди као мора. Има ли ока које се склопило те ноћи у Крагујевцу? Није се могло лежати, није се могло седети. Приљубљено уз прозор, иза спуштене завесе, тело је дрхтало, стиснуте шаке притиснуте на лице загушивале су крик: страшно ткање митраљеза казивало је грозну јаву.

Ујутру, иста она маса стајала је опет испред парка и на улици према касарни. Па ипак, није била иста. То су била лица посивела од очајања, од непреспаване ноћи у којој је једна једина мисао стегла грло и срце као сурова рука. Па ипак – у дну свести још је била сенка једне луде наде. Можда оно ноћас – можда није било то?

Одједном – небо се цело проломило, као да се заљуљало од једног дугог, пренераженог вриска из хиљаду грла: луде од очајања очи биле су приковане за гомилу људи који су се појавили из вароши и журно одмицали према друму ка Шумарицама – са ашовима на раменима.

Тада је свима постала јасна трагедија нашег града.

У групи од 106 људи потераних на стрељање из Топовских шупа Максимовић је при бројању био сто трећи. Ти прекобројни одвојени су да од њих узимају кад у следећим групама недостаје број до сто људи. Случај га је спасао.

Кад се појавио на прагу, задихан, поцрнео, са уснама прекривеним грозницом, заљуљао се и пао онесвешћен.

Кад смо га подигли и повратили, само је промукло проговорио: Ништа ме не питајте...

Лежао је двадесет дана, онемео. Онда је одлазио од куће, касно се враћао – пред сам полицијски час, а кад падне ноћ седео би и писао, нервозно устајао, поново се враћао столу. Видела сам, били су то редови писани у грчу, прецртани, искидани. Знала сам какве су му слике излазиле пред очи, каква га стравата потреса. Али, писао је. Тако је настала његова књига – дневник Они су нас убијали; радио је на њој из ноћи у ноћ, до краја 1941, и после целе 1942. То су биле ноћи страха, уздрхталог ослушкивања кад ће да одјекну тешки кораци немачких патрола који су нам сваке ноћи ледили крв у жилама. Два прозора пропуштала би светлост на улицу, у тешки окупацијски мрак да их нисам сваке ноћи застирала ћебадима да ни зрак не продре на улицу...

Мина Бацајевић VIII
ОШ „Свети Сава“, Тојонница

Из архиве

Злочин који су немачки нацисти извршили у Крагујевцу 21. октобра 1941. године, у коме су поред других невиних цивила, стрељана и деца, мали чистачи обуће, и ђаци Крагујевачке гимназије, израстао је у универзални симбол страдања и отпора. Многе генерације младих су се над тим симболом напајале историјским сећањем, неговањем отпора према рату и упућивале позив на мир. Над хумкама страдалих ђака и професора окупљају се сваке године хиљаде младих. Некада су овде долазиле десетине хиљада ђака из читаве бивше Југославије. Многа деца из читаве ондашње земље су стиховима и прозним радовима саосећала са страдалима, упућујући снажне антиратне поруке. а многи од тих радова нашли су се на страницама Дечјих искри. У овом октобарском броју 2021. подсећамо на неке од њих.

Ваша младост је у нама

Осећам да буја младост у мени,
да расте дивно, као плима
ал' није она само моја
и ваше младости у мени има.

И песма нека тиха, далека
коју у срцу моме чујем
само је део давног одјека
То ја настављам ваш сан да снујем.

За ову снагу и ова крила,
што носе моје срце и тело
мало би једна младост била.
То је и ваше младости дело.

Није могла подвиге ваше
тек тако прекрити трава и тама,
а своју љубав за слободу
ја нисам умела створити сама.

Неко је мени све ово дао
недосађане снове своје,
део младости, љубави део
све што је знао, све што је хтео.

Ја само тако разумети могу
ту младост и снагу
што расту као плима,
а моја младост много је лепша
јер у њој ваше младости има.

Сања Тодоровић VIII
ОШ „Радоје Домановић“, Крагујевац

Моји вршњаци из '41.

Били су сретни и сјетни,
баш као и ја.
Мали бунтовници са љубавима
скривеним међу књигама.
Гледали су у смрт
иза угла куће
и бјежећи од ње
прескакали ограде
сусједовог врта.
Можда тог јутра нису били довољно брзи

да порасту до неба,
ухвате сунце и
угасе га да њихове
мајке не виде
млада лелујава тијела
како тону у траву,
да не виде златну прашину
под њиховим ногама
и смрт у њиховим очима.
Били су храбри, моји
вршњаци из '41.

*Роберта Ракеља, VIII
ОШ „Брајсџиво - јединство“, Силић*

Малени

Спавајте мирно,
спокојним сном,
моји мали анђелчићи.

Смешите се небу
и трешњама радости,
што вам голицају усне,
купајте се у злату сунца
и носите огрлице од песме
око својих малених вратова.

Удишите миришљава ваздух
и једрите бескрајно дуго
белим облацима
по небу слободарском.

Купајте су у
кристалним капима росе
у румен зоре.

Заодените се плаштом вечности,
обуците се у срму месечеву
и миришите ко бели јасмини,
малени моји.

Цвркућите ми
ко славуји
и смешите ми се
вашим давно склопљеним очима.

Трчите, трчите
хитрим ножицама
нашим зеленим ливадама
и једите велике кришке

руменог миришљавог хлеба.

И само кад зажелите,
пружите своје меке дечје руке
и узберите звезде са неба
па их себи за ревер задените.
И не бојте се, анђелчићи моји.
Спавајте мирно,
спокојним сном,
вечерас ја чувам стражу
и уместо конфета
посућу вас срдашцима свога срца.

Ваше су четке
остале неупрљане крвљу,
чисте као сунце,
а ваше дечје зенице
бистре као планински поток.

И зато вашим маленим рукама,
које нису хтеле
да чисте крваве чизме,
уберите прегршт
звезданих плодова
и сакријте их у своја недра.

И зато, спавајте мирно,
спокојним сном,
моји мали анђелчићи,
јер вечерас чувам стражу,
ја вечерас на ваше уснуле гробове
уместо цвећа
стављам пуполке свога срца.

*Снежана Цвијић VIII
ОШ „Радоје Домановић“, Нови Београд*

Крајујевачки октобар

Преображај

Стрељани дечаци 21. октобра 1941.
Постали су трава, огањ, звезда,
Шумор воде, шапат ветра, пролеће.
Постали су песма у Читанци,
Композиција што се изводи на прослави.

Постали су залазак сунца у шуми,
Цвркул шева у недељу изјутра,
Постали су облаци од сребра, вече,
Светилиште за бројна ходочашћа.
Постали су рукопис смрти, опомена.

Стрељани дечаци 21. октобра 1941.
Постали су писмени рад основаца,
Порука језику ракета и снајпера,
Мирис младе јагорчевине и горобиља,
Дуње октобра што се злате у вајату.

Постали су причест, име љубави,
Јесен стараца на клупи у парку,
Дечје ситне паре бачене у фонтану.
Постали су скакутава арија на гитари,
Колосални споменик на пропланку.

Стрељани ђаци 21. октобра 1941.
Постали су сјај у очима њихових вршњака,
Што воде за руке девојке у Шумарице.
Постали су диск месеца у житу.
Све што видим око себе – постали су

Слобода у цвећу, љубав и игра у срцу.

Милена Јевшић III/2
ОШ „Драгиша Луковић Шианац“

Мина Бачајевевић VI1
ОШ „Свети Сава“, Тојоница

Роберта Ракеља, VIII
ОШ „Браћистиво - јединство“, Силићи

Шумарице сведоче историју

Шумарице и Крагујевац – то је историја. Ту почиње легенда о херојској смрти ђака. Окупатор бесни у целој земљи. Сеје смрт и у Крагујевцу. Припрема освету – сто за једног.

Јесење сунца обасјава пожутелу природу. Забринути људи одлазе на своје свакодневне послове, а безбрижна деца у школу. Не слуте да ће то бити последњи пут да корачају улицама свога града. И тог кобног 21. октобра ђаци не дочекаше да им крај часова огласи школско звоно. Окупатор их изведе на губилиште. Прекинуше се њихови снови, жеље и поче легенда. Час историје поче: „Пуцајте, ја и сада држим час!“, каже професор школе. Ти мали хероји се нису уплашили митраљеских цеви, нису плакали, нису молили за опроштај. Загрљена, заједно са својим професором, та је „чета малена“ покошена прераном смрћу. Облише се крвљу Шумарице и тужно зашумеше. Шуме Шумарице и носе дечје поруке својим најближим, певају недопеване песме, недокршене снове, недоречене жеље... И тако 21. октобар остаде најтужнији дан у историји Крагујевца.

Четири године касније, 21. октобра 1944. године Крагујевац је ослобођен. Рођена је слобода. Сјединише се два октобра – октобар пун бола и туге и октобар пун среће и радости.

Шумарице и даље шуме и поручују сваком посетиоцу да су оне довољне целом свету.

Лана Савић VIII/1

ОШ „Досићеј Обрадовић“, Ергеч

“

Опраштајно збогом

Док они стајали су
као што нико не би,
гледаше унапред не
показујући страх.
Осмех преко лица белог
неком да улепша дан.
Последње речи беху
опраштајно збогом
и приче смеле.
Док не чу се рафал,

што дечју смрт покрене.
Крик за криком чуо се
док све не утихну.
Тела на поду лежаше
у незнаном броју.
Још крај ту био није,
њима не беше жао
па на хиљаде усмртише
као да је то живота мало.

Милица Марашевић VIII/1
ОШ „Досићеј Обрадовић“, Ергеч

”

Дечји глас против рата

У Крагујевцу је ове године по двадесет први пут организован Међународни салон антиратне карикатуре „Крагујевац 2021“. На 21. конкурс стигло је скоро хиљаду радова из читавог света. Одабрани радови ће бити представљени на изложби у Спомен-музеју „21. октобар“, која ће бити отворена 1. октобра.

Међу радовима приспелим за Салон нашло се и 11 дечјих антиратних карикатура приспелих из далеког града Озерск на Уралу у Русији. Уз занимљиве карикатуре стигло је и писмо које потписују чланови клуба карикатуре „Брусница“.

„Брусница“ је клуб љубитеља хумора, карикатуре и афоризама, наводи се у писму, и додаје да је клуб 1. априла 1985. године основао карикатуриста Николај Чернишев, победник једног такмичења карикатуре у новинама „Комсомолскаја правда“. Клуб окупља старије, познате карикатуристе, али је у овом граду пре 20 година основана и палата креативности деце и младих.

Чланови клуба су на бројним такмичењима у Русији и свету освојили више од хиљаду награда.

Љубазношћу организатора Салона, у прилици смо да вам ексклузивно представимо неке од дечјих карикатура најмлађих чланова клуба „Брусница“.

Арина Касимова (9 година)

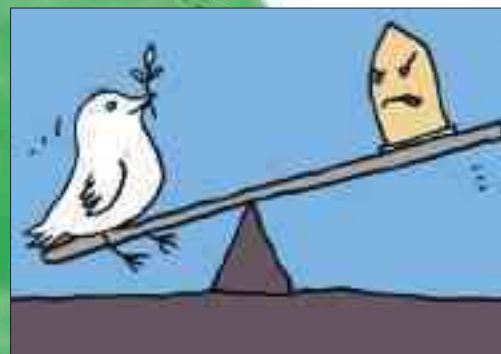
Федор Чернишев (11 година)

Карина Јусујова (10 година)

Кавјилев Николај (8 година)

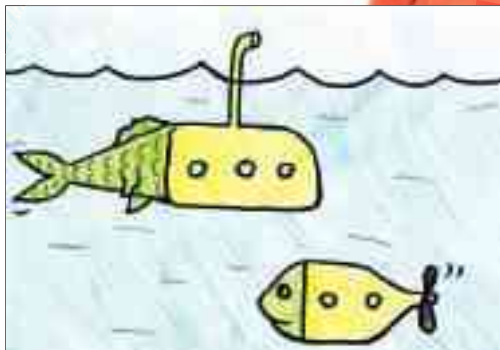
Кирил Тишенко (14 година)

Лиза Ашуркова (8 година)

Полина Абрамова (8 година)

Сїейан Злоказов (14 ґодина)

Варвара Намаконова (9 ґодина)

Јуриј Колшуненко (12 ґодина)

Сїейан Злоказов (14 ґодина)

Деца међу нарцисима

Литерарни конкурс

Награде за Адријану и Љубицу

На XXIX дечјем међународном фестивалу литерарног стваралаштва „Деца међу нарцисима“ учествовали су ученици наше школе. Такмичење је организовано у Чајетини, у конкуренцији деце узраста од предшколског до осмог разреда, из читавог региона са простора бивше Југославије.

Од приспелих скоро хиљаду састава, 49 је награђено. У категорији поезије трећу награду је освојила Адријана Ристић III4 (песма „Како се постаје добар“), а прву Љубица Пантић III4 (песма „Рецепт за срећу“). Ученици III4 су добили и специјалну награду за највећи број послатих радова (176 састава).

Додела награда је била 22. маја у Дому културе у Чајетини. Награде им је уручио познати глумац Драган Јовановић. Песник Тоде Николетић је подржао младе таленте у даљем стваралаштву. У наставку програма деца су уживала у концерту Тијане Дапчевић и Леонтине Вукомановић.

Организатори су домаћински дочекали сву награђену децу. После богатог коктела, деца су наставила да уживају у златиборским атракцијама, за које су добили поклон улазнице: возња гондолом до Торника, посета Стопића пећини, етно селу Сирогојно, индијанском селу „Ел Пасо“, Дино парку, адреналин центру. Деци и њиховим пратиоцима омогућено је бесплатно ноћење на Златибору. Првонаграђена Љубица Пантић је добила ваучере за још два ноћења на Златибору, са пратиоцем, током летњег распуста. Школа „Милутин и Драгиња Тодоровић“ је награђена специјалном наградом - плазма телевизором. Добили су и књиге са одштампаним награђеним саставима.

Мина Бацајевећ VI/1
ОШ „Свети Сава“, Тојоница

“

Рецепт за срећу

За овај рецепт
мало вам треба:
Један зрак сунца
и парче неба.

Зелена трава
и пуно цвећа,
то је за мене
права срећа.

Лет лептира
и бубамаре,
по пољу трчи
малено јаре.

Мирише трава
и пољско цвеће,
застаје дах,
тренутак среће.

Жубори поток,
певају птице,
док сунце умива
моје лице.

Природа увек
решење има,
рецепт за срећу
даје свима.

Љубица Панџић III/4
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић“

”

Како се постаје добар

Како да postanем добар
кад стално правим џумбус,
нећу да средим собу
и нећу да једем купус.

Ако имате лек,
реците ми
и хвала вам
унапред.

Агријана Рисџић III/4
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић“

Катарина Илић V/3
ОШ „Мирко Јовановић“

Из Вукова рукава

Објављено је више издања српских народних приповедака које је прикупио Вук Стефановић Караџић. У Новинама сербским Вук 1821, тачно пре два века, објављује своју прву збирку Српске народне приповејке са дванаест прича. Следећу збирку, практично антолојску, са 50 прича у коју је уврстио шест из првог издања, објављује у Бечу 1853. године. Вук ни у овој није објавио све што је сакупио. Неке приче је објављивао у периодици, а неке су остале у његовој оставштини након смрти. Тако је 1870, шест година након смрти објављена посмртно најобухватнија збирка, у коју су ушле и такозване шаљиве приче. Објављујемо у изворном облику избор ујраво тих прича, које често имају и поучни карактер.

Зла жена сачувала мужа

Запанула бијаху два брата на крај пута да чекају крвника који им је понедавно ота убио, и који се та дан с пазара враћао. Кад га опазе на један пушкет, приправе се да га убију, али он имадијаше још једнога друга који му рече:

- Бржај, ако Бога знаш, мрче; нећемо ноћас никад кући доћи.

А крвник му одговори:

- Мени се, брате, душе ми, не мили у пуну кућу уљести за то што имам несретну жену, и проста Турска сабља ма не њезин језик, и ко би ме убио, душу би стекао.

Ово чујући два брата, рече старији:

- Ваистину, кад овако злу жену има, боље бисмо му учинили да га убијемо него ајде да га оставимо.

И тако га пунте и већ му о глави нијесу радили.

Капа и сват

Зовне побратим побратима у сватове. Овај је имао све приправно од хаљина, јере се свадби надао, али само капе није имао, или је није имао од куда купити или није могао добавити, те се тако нађе на чудо, и невоља га наћера, те пође у једнога сусјед и замоли га да му узајми капу, доклен се из сватова врати, и ови му узајми и каже, да му је чува као своје очи у глави, јер је и он не носи но само од свеца до свеца.

И тако побратим пође у сватове, али његов сусјед који му је капу узајмио, чекао је згуду кад су сватови с ћевојком дошли у цркву, тек што му сусјед уће у цркву, а он му онако пред цијелим народом повиче:

- Чујеш! Чувај ми капу.

НЕПОЗНАТЕ РЕЧИ

ПУШКОМЕТ – докле допире хитац из пушке

МРЧЕ – смркава, пада мрак

УЉЕСТИ – ући

ХАЉИНЕ – одело

Како су настала имена насеља

(По Тодору Радивојевићу у књизи *Насеља у Лейеници* из 1911)

ЦЕРОВАЦ: Церовац је на обема странама Церовачког потока који тече од извора Церовца и утиче с лева у поток Лимовац. Село се дели на три краја: Горњи, Доњи и Лаћимовац. Горњи крај је с обеју страна сеоског потока, одмах испод Београдског друма. Доњи је десетак минута ниже њега, само на левој страни потока. Лаћимовац је скоро један километар источно од Горњег краја. Крајеви су међусобно растављени пољским имањима.

Горњи и Доњи крај деле се на махале (кућне групе). У Горњем су Божиновићка, Веселиновићка и Ћирковичка мала; а у Доњем Ћирковићка, Лазаревићка, Богдановићка, Вучковићка и Јовановићка мала. Церовац је основан крајем 1804. године, то јест у доба Првог српског устанка. Основало га је девет родова: Ћирковићи, Божиновићи, Богдановићи, Јовановићи, Вучковићи, Лазаревићи, Дунићи, Ђорђевићи и Најдановићи. Сва су три краја настала готово истовремено, али је први збег био у Горњем крају. Готово је све становништво Церовца пореклом из Тимока. Само су два рода из друге области – Старе Србије и Бугарске.

Заветина су Младенци, а литија се носи на тројички Бели четвртак.

Сељани причају, да је њихово село названо по извору Церовац, који је био у густом церовом лугу када су бегунци почели насељавати Горњи крај сеоски. Горњи и Доњи крај називају се по свом положају на Церовачком потоку. Како је пак постало име Лаћимовац нико није умео протумачити.

ВЕЛИКИ ШЕЊ: Велики Шењ је на обема странама Шењске реке, која с лева утиче у Угљешницу. Река тече кроз Горњи крај који се зове Велики Шењ, а простире се под брдом Лупоглавом. Петнаест минута испод овог краја је Доњи крај, Зреочићи, на левој страни речној под брдом Кршем. У сваком сеоском крају су по две махале. У Великом Шењу Станковићи и Лазаревићи, а у Зреочићима Ђорђевићи и Дрињаковићи.

Велики Шењ је основан у доба Првог устанка, 1805. године. Основало га је пет родова: Арсићи, Ђорђевићи, Лазаревићи, Удовичићи и Васиљевићи. Велики Шењ је насељен из 13 области, али понајвише из Старе Србије и Јасенице, а потом Лепенице.

У селу имају два стара гробља – Сватовско, близу Крша код Кречана, за које се верује да потиче из српске средњовековне државе, и Џидовско у Зреочићима, по свој прилици из римског времена јер је на њему ископан стари римски новац. Налажен је чак и новац пољског краља Владислава Трећег, савременика деспота Ђурђа.

Село нема заветине, а литија се носи на тројички Бели четвртак.

Постанак имена овог села је посебна прича. Када је турски цар Бајазит упао с војском у Србију и допрео до Шумадије, он се утаборио на коси званој Табориште. Пошто је сишао са те косе зауставио се у месту Бајазитово, где је данас село Пајазитово. У селу Миронић стигну га српски изасланици, с којима је углавио мир, па се село прозвало Миронић. У част измирења Турци су направили велики, а Срби мали шенлук (веселе), на оближњим местима, која су по томе прозвана Велики и Мали Шењ.

Желим да будем дете

У организацији удружења „Где су књиге нема бриге“ из Крагујевца, које води Александар Јањушевић, почетком септембра одржан је у крагујевачком Позоришту за децу, Трећи фестивал децјег књижевног стваралаштва „Желим да будем дете“. На том сусрету саопштене су одлуке жирија и проглашени добитници награда и признања најбољим ауторима у три категорије. Најмлађи основци од првог до четвртог разреда писали су поезију на тему „Осмех је украс лица“. Старији основци су се такмичили у две категорије: писање поезије на тему „Кад полетим видим“ и прозе на тему „Више вредим ако читам“.

Овогодишњи конкурс је побудио значајно интересовање, тако да је пристигло 118 радова из 28 школа из 14 градова. Учешћем ученика из Бања Луке фестивал је задржао међународни карактер, јер су на њему учествовали ученици из две државе – Србије и Босне и Херцеговине.

Жири у саставу Виолета Јовић и Љиљана Андрић, и Славка Петковић Грујичић, писци за децу, је за најбољи рад у категорији млађих основаца прогласио песму Лене Магдић, ученице ОШ „Црњански“ из Јагодине, другу награду је Лена Поповић ОШ „Иво Андрић“, Ниш, а трећу Милица Николетић, ОШ „Јован Дучић“, Куљани, Бања Лука. Похваљени су радови Милице Старинац из Крушевца, Николине Младеновић из Баточине, Теодоре Симић из Лапова и Косте Милановића и Марте Биочанин из Крагујевца.

У узрасту старијих основаца, за своје поетске радове, прву награду је освојио Сергеј Јовић, ОШ „Стефан Немања“, Ниш, другу Стефан Ђурић, ОШ „Наталија Нана Недељковић“, Крагујевац, а трећу Ђорђе Капетановић, ОШ „Милоје Симовић“, Драгобраћа, Крагујевац. Похвале у овој категорији зарадили су Лана Димитријевић из Ниша, Тијана Јанковић и Филип Стојановић из Крагујевца и Милица Мирковић из Аранђеловца.

Најсупешнији прозни рад, по оцени жирија, имала је Милица Бјелетић, ОШ „Никодије Стојановић Татко“, Прокупље, друга награда је припала Елени Илић, ОШ „Рада Шубакић“, Гружа, а треће место је освојила Милањи Стојановић, ОШ „Наталија Нана Недељковић“, Groшница, Крагујевац. Похвале су добили Јован Недељковић из Крагујевца и Лазар Дамњановић из Јелашнице.

Свечаном проглашењу победника и уручењу награда присуствовао је део награђених, неки са својим родитељима. У гостима су били ученици Ниша, Крушевца, Аранђеловца, Баточине, Лапова и Груже. Најбољи и похваљени ученици су добили награде у виду књига и сувенира и дипломе и похвале.

У пратећим програмима, организованим у крагујевачким основним школама „Живадинка Дивац“ и „Свети Сава“, са ученицима су се дружили писци за децу Бранко Станковић, Виолета Јовић, Славка Петковић Грујичић и Љиљана Андрић.

Фестивал је организован под покровитељством града Крагујевца.

Више вредим ако читам

Јутро је било сасвим обично. Кренула сам у школу не надајући се да ћу тамо наићи на чудан приказ. У учионици су били сви моји другари. Иако су били заједно, ипак је свако од њих био сам, повијен над малим екраном и дубоко заглаван у њега.

Запитала сам се шта је толико занимљиво на тим малим уређајима и своје питање гласно изразила. Другарица ме је погледала зачуђено и поново уронила у свој виртуелни свет. Остала сам збуњена, али и упорна да сазнам шта се то крије иза толике занесености. Милена је коначно обратила пажњу на мене и почела да набраја и показује профиле на разним друштвеним мрежама, а ја сам за све то време, уместо мобилног телефона, држала у руци прочитану књигу, коју сам намеравала да вратим у школску библиотеку. Замолила сам је да пође са мном до библиотеке. У њеном погледу се поново јавила зачуђеност и изненађеност. „Књиге више нису у моди!“ Њене речи одјекнуле су учионицом и изазвале смех. Сви погледи били су упрти у мене. Постидела сам се и сузе су кренуле низ моје зарумењене образе. Истрчала сам из учионице. Када сам остала сама, далеко од подсмешљивих погледа, збуњеност и посрамљеност заменила је снага да се супротставим свима. Храбро сам закорачила у учионицу, а смех су замениле моје поносне речи: „Књиге су настале у давна времена, опстале су вековима и помогле су нашим прецима и свима нама да научимо да читам и пишемо, да рачунамо и стичемо знања! Некада је била привилегија имати књиге, знати да читаш и пишеш. Вредне књиге се и данас чувају у посебним условима, јер представљају богатство. У књигама су чаробни светови које другачије не бисмо упознали, многе мудрости до којих можда сами не бисмо дошли. Оне су нам најбољи пријатељи и никада нас неће изневерити“.

Подсмешљиве погледе заменили су радознали, а смех најпре стидљиво, а онда све храбрије, изражене жеље да заједно одемо у библиотеку. Када смо стигли у храм знања, свако је узео по једну књигу. Призор је био очаравајући. Моја срећа била је потпуна када су ми пријатељи, након што су прочитали књиге, прилазили захвални што сам им показала врата нових светова. Размењивали смо утиске и поново имали о чему да разговарамо. Од тада, поново ходам са књигом у руци подигнуте главе, јер знам да са сваком прочитаном књигом више вредим.

*Милица Бјелешкић, VI
ОШ „Никодије Стојановић Тајко“
Прокуље*

ОСМЕХ ЈЕ УКРАС ЛИЦА

Осећања разна приказује и скрива:
Срећа, љубав, топлина и сета,
Моћна су подручја која покрива.
Емоције су његова омиљена чета,
Храброст и хуманост су му грива,
Јер има моћ да разоружа сва штива.
Ехехе звук је који га прати,
Увек волим када га има мати,
Красе га радост и ведрина,
Разумеју га сви и свуда,
Ако му верујеш, може да учини чуда!
Свет пред њим игра као балерина,
Линија је која све исправља
И главни чувар здравља.
Царује магијом лепих тренутака,
А живот чини чистим попут облутака!

ЛЕНА МАГДИЋ П₁,
 Основна школа „Црњански“,
 Чочетова ЗМ,
 35 000 Јагодина,
Ментор:
 Александра Филиповић,
 062 798 050
aleksandra.filipovic@crnjanski.rs

Кад полетим, видим

Кад полетим у висине,
прелетим преко изворишта Власине,
уздижем се у висине веће
и гледам како на Фрушку гору стиже пролеће.

Азбуку српску написала је рука
насред Тршића нашега доброга Вука.
У Шар планину замало нисам ударио
јер сам се у Суву и Стару планину загледао.

Преко Сребрног језера ја сада летим,
дивим се српским језерима лепим.
Запањено слушам златног бора шум,
док кроз златиборску шуму вијуга уски друм.

Пред очима ми се ниже коцкица по коцкица
мозаика наших краљева са Опленца,
шумадијске куће у стилу моравском
повеле су коло ка винограду краљевском.

Кад полетим, видим српска богатства сва:
планине, шуме, изворе, ливаде, пећине и
језера.

Ниједна земља није пуна таквог сјаја
као моје родно село, као моја Србија.

*Сергеј Јовић, V2
ОШ „Стефан Немања“, Ниш*

Теслина свјетлост

Од Удружења Срба из Хрватске „Никола Тесла“ у Крагујевцу добили смо писмо о конкурс на тему „Теслина свјетлост у нама и око нас“ који је ово удружење организовало и неколико одабраних прилога, са молбом да их објавимо у „Дечјим искрама“. Иако међу ауторима радова има и средњошколаца, уважавајући напор Удружења и учесника, објављујемо писмо и приложене радове.

Теслина свјетлост у нама и око нас

Симбол Срба у свету науке

Никола Тесла је један од симбола Срба у свијету науке и научних достигнућа и сигурно најпризнатији научник свих времена заслужан за добробит људског рода на читавој планети.

Ученици средњих и виших разреда основних школа Шумадијског управног округа, СМ Шибенско - книнске и Задарско - личке жупаније и ЗВО Вуковар из Републике Хрватске, послали су већи број радова, и кроз њих на најбољи могући начин представили свој лични умјетнички печат сагледавања значаја Тесле у различитим аспектима живота и рада.

Поред науке Тесла је симбол несвакидашњег живота и одлучности да се из маленог личног села крене храбро за својом визијом и вјером у бољи живот људи на планети. Кроз одабране радове представљене у овом Зборнику насликане су и описане визије младих људи на основи утисака и утицаја којима овај велики научник и даље обасјава наше умове и најдубље осећаје. Такође, Тесла нам је оставио велики задатак да путем свјетла следимо српску историју и начин живљења, па кроз одабране радове исијава традиција коју нам је значајни члан нашег друштва оставио да је пратимо. Удружење Срба из Хрватске „Никола Тесла“ Крагујевац захвално је свим ученицима који су узели учешћа, њиховим наставницима, директорима школа и начелницима школских управа који су ученике подстакли да се дубље загледају у лик Николе Тесле. Кроз радове представљене у истоименом Зборнику (као и кроз оне радове који нису одабрани за штампање) још једном бивамо увјерени да је наш велики научник, човјек и заслужни припадник нашег народа дубоко у нама, да нас инспирише како интелектуално тако и духовно.

С поштовањем,
Удружење Срба из Хрватске, „Никола Тесла“, Крагујевац

Човек изван времена

Гледам око себе, све „машинерија” нека,
Тостер, телевизор и на крају пегла.
На плафону, у соби, сијалица светла;
Све што ме окружује изумео је Тесла.

Рођен у Смиљану, од мајке Ђуке,
У страху од бацила стално је прао руке,
Машта је да може летети
Па му лако беше кишобран узети,
И скочити са чардака у велику локву
При паду тада сломио је ногу.

Кад стасао је довољно да оде,
Кад досадише му хладне, блаканске воде,
Одлучио је преко океана отићи
Не би ли у Њујорк успео он стићи.

У Њујорку је укротио муњу
У Едисону тада изазвао љутњу-
Љубоморан јер није таквога он ума,
Украо је Тесли стотинак изума.

Човек изван времена, тако су га звали,
Девојке не спомињаше чак ни у шали.
Тесла кроз струју ушао у вечност
И живи са нама и данас кроз светлост.
Изумима својим задужио је свет
Такав се неће родити опет.

*Саша Лукић 8/Д
ОШ „Синише Главашевића”, Вуковар
Хрватска*

*Вук Милошевић VII2
Баре, Тойоница*

Вазнела се светлост

Вазнела се светлост
И разбила ноћ,
Светлост сјајнија од звезда
Што вековима са свода небеског
Људско несавршенство
Проматраху.
Постидеше се звезде,
Не знајући да светлост та
Не стреми небу,
Него да разбије земаљски мрак.
Бејаше то светлост знања
Изузетног ума
Коју земне очи
Сагледати нису могле,
Па му неразумни судише.
А он, несвестан зла,
Настави да светли кроз време.

*Сара Аћлајић, III разред гимназије
Хрватска*

Велики снови малог дечака

Напољу гласно шушти киша,
Али дечачке снове не може да утиша.
А имао је он велике снове,
И идеје свету посве нове.

Велики снови малог дечака
Разбише окове вековног мрака.
Није сањао о властитој срећи,
Постао је научник велики, светски.

И данас за њега зна свако,
Заборавити се не може лако.
Заувек остаће славан он,
Никола Тесла, уз њега гром

*Нађалија Лесјок, VII разред
ОШ „Драгићин Тадијановић”, Вуковар
Хрватска*

*Јована Панћелић
ОШ „Свети Сава”, Тојоница*

Светлост из душе

Постоје људи који за живота својим умним и физичким радом оставе неизбрисив, свевремни траг. Ураде за човечанство толико много богоугодних дела, да је незахвално писати и говорити о њима због бојазни од непомињања свих чињеница. Једна од таквих људских громада која је и везала добре конце за небо и задужила народе свих култура, нација и вера, свакако је и Никола Тесла.

Рођен је као четврто дете свештеника и веште креативне домаћице. Крхког здравља, али јаке воље за животом, од малена је показивао склоност ка решавању проблема техничке природе. Инстинктивно је градио свој пут ка истраживачком раду и духовности, стално изложен искушењима и препрекама.

Вођен вољом, идући од немила до недрага, Никола је константно хранио свој ум. Неретко је претеривао у раду, лишавајући се одмора и спавања. Био је свестран, радио је многе послове и имао способност да мислима створи прецизну слику проналаска пре него што га направи.

Радио је, трпео, борио се, а све зато што је веровао да ће његови изуми променити свет. И био је у праву.

Читајући Теслину биографију, не може се не осетити његова широкогрудост паралелна са неограниченим и неисцрпним простором за откривање лепота света. Проналазач – хуманиста трагао је и за тиме како да се очува људска енергија, која је један од видова светлости. Сматрао је да људи не умиру већ се претварају у светлост и као такви постоје и даље. „Понекад је”, каже, „та светлост у души равна врхунском небеском светлу.” Тако је, предано радећи на научним открићима, бележио успут и своје мисли, такође свевременог карактера. Оне шире видике, саветују како се треба владати и шта треба чинити зарад општег добра и личног напретка. И сам се владао смерно и био доследан својим речима.

Радозналост, упорност, вера, интуиција водиле су га напред. Жеља за остваривањем замишљеног, доводиле су га до многобројних признања и награда, али су оне биле само печат његовог рада, никако и никада циљ и разлог за уздизање.

Чињеница је да када би престали да раде сви Теслини изуми – стала би индустрија, градови би били у мраку, дошло би до читавог колапса. То само доказује његову преданост и залагање да својим открићима ради зарад олакшавања и унапређивања живота свих људи, што даје безграничан одсјај на небу.

Оно што је Тесла створио, како протиче време постаје још веће. Не само да је својим проналасцима осветлио планету, него је у нама подстакao искру љубави према људима и универзуму, усмеравајући тиме све на једну знатно важнију димензију од техничке – на духовност и моралност. Оставио нам је у аманет савете помоћу којих можемо постати бољи и схватити своју сврху постојања на земљи. Сматрао је да је 27 самоконтрола битна за одражавање тела и ума младим и да је човек рођен да ради, да трпи и да се бори. Читање и учење никада не могу бити губљење времена, а незнање је сматрао највећим злом на свету – „силом трења” која највише успорава људски напредак. Посматрање природе ће нам дати јасне одговоре и инспирацију ако тренутно не знамо како... И наравно, да добро треба чинити до бесмисла јер човека треба ценити према делима, будућност увек покаже његову величину, а управно он је најбољи пример за све то.

*Николеџа Андријевић
Прва крађујевачка гимназија, Србија*

Прейорука

О дуимешу и срећи, Јасминка Петровић

Дечак Јован је био веома усамљен све док се није појавило једно сасвим обично дугме и – срећа му се осмехнула! Упознао је Милицу и то пријатељство променило је његов живот. Заувек. Књига која је инспирисала ауторе филма „Злогоње“.

Исидора Мун креће у школу, Харијет Манкастер

Исидора Мун је посебна јер је другачија.

Њена мама је вила, њен тата је вампир, а она је и једно и друго. Воли ноћ, следе мишове и своју црну балетску сукњицу, али воли и сунчеву светлост, свој магични штапић и Ружичастог Зеца.

Дошло је време да пође у школу, али Исидора није сасвим сигурна где припада – школи за виле, или школи за вампире.

Бела Грива, Рене Гијо

Познати роман за децу који говори о великом пријатељству између дечака и ждребета. Пошто су му нанели много бола, ждребе

није волело људе. Међутим, дечак Фолко, велики љубитељ коња, припитомљава Белу Гриву, пружајући му велику љубав и пажњу, и доживљава са њим бројне авантуре. Сиромашни дечак жели до танчина да упозна природу коња, а у томе му помаже стари пријатељ Антонио. Ова узбудљива и дирљива прича показује да пријатељство између човека и животиње заиста нема границе.

Ајата Мистери – Фараонова зајонешка, Стив

Стивенсон

Будућа детективка невероватне интуиције путује по свету заједно са Ларијем, смотаним братом од стрица, верним мајордомом и мачором Вотсоном и решава најзамршеније случајеве. Египат, Долина краљева. Група археолога само што није пронашла гробницу загонетног фараона. То би могло да буде револуционарно откриће... Штета само што је украдена драгоцене таблица са упутствима за проналажење гробнице. То је случај који могу само да реше будући детективи Агата и Лари.

Деда у бексџу, Дејвид Валијамс

Деда, пилот РАФ-а, унук са жељом да освоји небо, мама са својим сиревима, тата на којег се неустрашивост није пренела, Рац са специјалним попустима и гомила сумњивих типова, сви заједно у новом урнебесном хиту Дејвида Валијамса.

Пас шџијун, Ендрју Коуп

Лара – познатија влади као тајни агент ГМ451 – врхунски је обучен специјални обавештајац. Британска тајна служба

одгајила ју је и обучила за опасне мисије широм света.

Али њен последњи задатак пошао је наопако и сада је прогони зли кријумчар дроге Зверка. Лара ће морати да се притаји и као

‘нормалан’ пас одабере породицу која ће бринути о њој, све док је тајна служба поново не активира. Али да ли ће заиста успети да сакрије свој прави идентитет? Може ли се сама супротставити Зверкиним opakим плановима? Да ли ће уопште желети да се врати у владину службу, након неколико недеља проведених у ушушканој сигурности топлог породичног дома? Узбудљиви окршај између Ларе и Зверке почиње – њени шпијунски дани ипак нису сасвим готови...

Доживљаји мачка Тоше, Бранко Ђопић

Мачак Тоша и стари воденичар Триша живе у миру и слози, али једног дана деди нестаје сочно парче сланине. Мачак је

омастио брк не слутећи да ће тако запасти у велику невољу. На свом путу избављења мачак доживљава незаборавне авантуре, а његов дневник је сведочанство да и највећи непријатељи, мачка, миш и пас могу постати нераздвајни пријатељи.

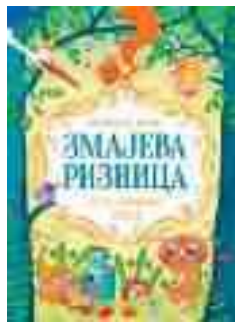
ДИВЉИ ДЕЧАЦИ 10 МАРЛОН, Јоахим Масанек

Могли би успети: Дивљи дечаци су се показали на градском првенству у малом фудбалу, а сада би још могли да се квалификују и на Светско првенство за децу! А онда се догоди незгода - возећи картинг, Марлон доживи несрећу за коју је крив Роке, његов најбољи друг. Марлон шест недеља не сме да игра фудбал, а након одсуства није више у форми. зазире од

свих, а с Рокеом више не говори. Али Рокеу је Марлон преко потребан, јер ФК Бајерн жели да прода његовог оца, бразилског фудбалског аса, Ђакома Рибалда. Онда би и Роке могао да се одсели. Хоће ли се Марлон вратити Дивљим дечацима и како мотивисати Рибалда да остане? Књига “Дивљи дечаци 10 - Марлон, број 10” о свету дивљих дечака који је створен на основу постојећег дечјег тима. Аутор Јоахим Масанек је заиста прави тренер и отац двојице од дечака који учествују у узбудљивим догађајима. Мото екипе је је: „Све је кул, док не подивљамо!”

Прича о Трејси Бикер, Џеклин Вилсон

Ја сам Трејси Бикер а ово је књига о мом животу. Имам десет година, можда нисам најлепша ни најбоља девојчица на свету, али сам светска звезда. О мени је написано неколико књига, а приказује се и ТВ серија. Шта? Нисте чули за мене? За једну једину, непоновљиву, незаборавну Трејси Бикер? Да сам на вашем месту места бих прочитала ову књигу. Невиђено добро ће те се провести а срце ће вам лупати као лудо од узбуђења. Мајке ми.

Змајева ризница, Јован Јовановић Змај, Песме за децу

Стихови чика Јове најбољи су први кораци у откривању света, јер деца кроз песме откривају шта је добро и лепо. Забавна и поучна, лепршава и свевремена, поезија Јована Јовановића неизбежни је додатак свачијем одрастању и сагледавању лепоте српског језика.

Уз Змајеву ризницу лако је видети како је свако дете заиста посебно биће. А сваки пут смо деца кад чујемо Змајеве риме!

Загонетке

Народне загонетке су традиционалне говорно-мисаоне поруке. Састоје се из метафоричној, или непосредној, двосмисленој, нејасној и често збуњујућеј ишанања, које има истоово утврђени облик, на које постоји само један одговор.

Покушајте да дајте одговор на ове, које објављујемо.

Ако сте чули или прочитали неку занимљиву загонетку, поделите је са нама и вашим другарима.

На једну кућу сто прозора.

(огапед 'олиС)

Живо без душе, чује без уха, збори без
грла.

(аџгО)

Ни тела ни душе, а по земљи мили.

(вода)

Кроз стакло уђе, а не пробије га.

(дсопдэвС)

Дрвен трбух, кожна леђа, длакама
говори.

(аггдГ)

Стално пије, а ништа не једе.

(дџнлС)

Питалице

Питалица је сажета форма, део народне књижевности, а чине је ишанање и одговор који је мудар, али и често духовит.

Оне су поучној карактера, па их најљиво прочиташте и обреште најњу на поруку.

Питали пса:

– Кога ти је најласније ујести?

– Онога ко ме се не боји.

Питао син оца:

– Од шта се то уплаши?

– Од змије.

– Па зар те тако од змије страх?

– Од како ме у младости једна велика уједе и мале се бојим.

Питали пауна:

– Зашто се тако гордиш кад свак зна да си красан и угледан?

– Зато да ми не би ко на ноге погледао.

Умирао богат човек, па плакао, а упитали га:
– Зар ти је жао умријети?
– Није, него што ће ми се синови и шћери по мојој смрти поклати.

Народне пословице и изреке

То су сажете живојине мудрости и искуства народа. У пословицама се често јасно граниче добри и лоши постојци, као и награда или казна за одговарајуће деловање.

Ко добро чини, боље дочека.

Извор не извире ради воде, већ
ради јагањаца.

Ко хоће часно, не може ласно.

Није тако далек дан да брзо не дође.

Док је човек здрав, и вода му је
слатка.

У највећој невољи, најпре човек
мајку помене.

Брзалице

Народне брзалице се заснивају на звуковној или појмовној ијри гласова и слојева, чији је распоред тежак за изговор. Карактеришу их речи које су сличне и у којима се најчешће налази многе суласника, што отежава њихов брз и шачан изговор. Оне су шесћ за свакој ко жели у глумце.

Организује шакмичење са другарима у шоме ко може неку од ових брзалица шри пуша да изговори без грешке.

Кнеже витеже, кад те видеше, обвеселише ли ти се?

Миш уз пушку, миш низ пушку, напред пушке воду пије.

Ја канура и канура и оста ми једна недокануралица.

Свака сврака скака на два крака.

Сваштара

На крилима маште

Замишљам себе
на врху Планете,
желим да руком
дохватим комете.

Године прошле,
а ја још дете,
како је могуће
да године брзо лете?

Зелени, мали
сад су ми другари,
поред њих ја никад
не могу да остарим.

Ко би рекао
да живот постоји,
у далеком свету,
у небеском своду.

У својој машти
далеко сам стигла,
док се ујутро за школу
нисам подигла.

*Нађа Бошковић III4
ОШ „Милушин и
Драгиња Тодоровић“*

*Машеја Томић V/2
ОШ „Мирко Јовановић“*

*Валентина Луковић VI/1
ОШ „Свети Сава“, Тојоница*

*Урош Лекић V/2
ОШ „Свети Сава“, Тојоница*

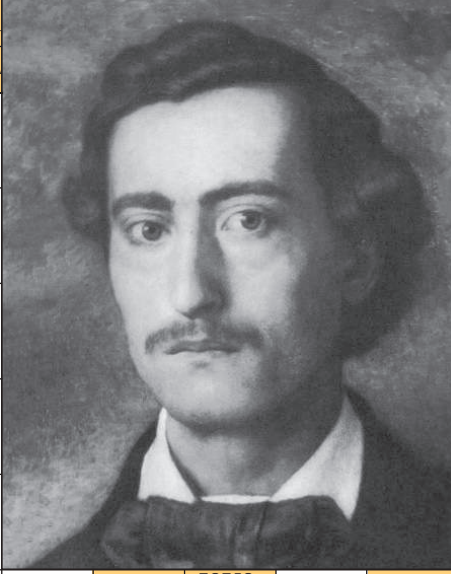
Да имам времеплов

Да имам времеплов
и да могу вратити време,
имала бих много
неке лепе теме.

Оно што бих људима вратила,
а што им највише треба,
јесу здравље, срећа и љубав
до неба.

*Магдалена Ђорђевић III4
ОШ „Милушин и Драгиња Тодоровић“*

Укршеница

	ТЕХНИЧКА ВЕШТИНА У ИЗВОЂЕЊУ	ПРЕЗИМЕ ПЕСНИКА СА СЛИКЕ		ПОСАО АЗОТ	ЛЕЖАЈ ВУЛКАНСКА ГРОТЛА								
ИМЕ ПЕСНИКА СА СЛИКЕ													
ГРАД У РУМУНИЈИ			ПОБЕДА У ШАХУ										
АРСЕН ДИКЛИЋ			ЛЕГЕНДА										
ПОСЕТЕ (ФРА.)													
ЈЕДАН ПРОСВЕТНИ РАДНИК													
НИЗ				РАДИЈУМ							МАСЛИНА (ГРЧКИ)	ПОПЛОЧАНА ОБАЛА	ДЕО ТЕЛА (МНОЖ.)
ИМЕ ТОЛСТОЈА				ДЕО ВОЈВОДИНЕ								МАЛА КУЋИЦА	
			БИЗМУТ							ВРСТА ЖУТЕ БОЈЕ			
			НАСРТАЈ							О.Б.			
ПРЕЗИМЕ НАШЕГ ГЛУМЦА ДРАГАНА	ДРУГА РЕКА У БУРМИ				НЕПОГОДА ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА								
								МЕТАР					
								ЦИТАТ					
РАДИЈУС		ИНДУСТРИЈСКА БИЉКА				КРВНИ СУДОВИ							
УМ		МАЈКА				РЕКА У НОРВЕШКОЈ							
					РЕЧНА РИБА								
					ПЛЕХ								
ПРОНАЛАЗАЧ ПАРНЕ МАШИНЕ				ЛОНГ ПЛЕЈ			ЖЕНСКО ИМЕ						
				ОЗНАКА ЗА ШАБАЦ			О.Т.						
КОЊ			ВРСТА Н ВЕТРА НА МОРУ						РАДИЈУС				
			ОЗНАКА ЗА АЗОТ										
ЈАК ЕКСПЛОЗИВ							АКАДЕМСКА ТИТУЛА						
							ЛИТАР						

Милица Петровић VIII
Стараџари

ДЕЧЈЕ ИСКРЕ

ЧАСОПИС ЗА ДЕЧЈЕ УМЕТНИЧКО СТВАРАЛАШТВО
ISSN 0352-6879

Издавач Установа културе „Кораци“

За издавача Златко Милојевић

Уреднички колеџијум

Миодраг Стојиловић, главни и одговорни уредник,
Милош Јовановић, заменик главног уредника,
Никола Говедарица, ликовни уредник, Слободан
Пилиповић, кординатор сарадње са школама,
пласман и маркетинг, Сања Живковић, лектор-
коректор, Марија Поповић, графички уредник,
Александар Боковић, графички дизајнер

Редакција

Сања Живковић, Слађана Толић, Никола
Ненковић, Тања Панић, Сања Палибрк, Даница
Станковић

Савети

Миљан Бјелетић, председник, Горан Јоксимовић,
Снежана Рајевац, Љиљана Ђуковић, Анђелка
Армуш, Биљана Милосављевић, Невена
Степановић, Миодраг Стојиловић

Часопис је месечник и излази девет пута годишње.

У време школског распуста не излази. Радове
слати поштом или достављати лично на адресу:
Дечје искре, Установа културе „Кораци“, Саве
Ковачевића 5, 34000 Крагујевац, а литерарни
прилози се могу слати и електронски на адресу
decjeiskre@gmail.com. Рукописи се не враћају.

Цена по примерку 100 динара.

Припрема за штампу Установа културе „Кораци“

Текући рачун

840-0000001228664-39

Штампа Донат Граф, Београд

Јана Трајковић, III/3, ОШ „Нашалија Нана Недељковић“

Марша Блајојевић IV/2, ОШ „Радоје Домановић“

Рад на последњој страни: Тајјана Шарић III/3, ОШ „Нашалија Нана Недељковић“

Установа културе
КОРАЦИ
decjeiskre@gmail.com

Град
Крагујевац

